

VEIKLOS MARŠRUTAS

Pamokos startas – Šv. Onos bažnyčia, nuo kurios už tolimesnį maršrutą atsako jau mokiniai, vadovaudamiesi mokytojo duotomis užuominomis.

Pamokos finišas – Užupio skveras.

Maršrutas žemėlapyje: <https://maps.app.goo.gl/5ggKNT6PXTAmFAKB7>

Objektas (neskelbiama mokiniams)	Eilės nr.	Užuomina mokiniams
Istoriniai Užupio vartai (Užupio tiltas)	1	Šie vartai žymi įėjimą į unikalią bendruomenę.
Užupio angelas	2	Ieškokite šio skulptūrinio kūrinio, kuris simbolizuoja laisvę ir kūrybiškumą. Jis stovi ant kalno, kad saugotų savo bendruomenę.
Užupio meno inkubatorius	3	Ieškokite vietos, kur kūryba ir inovacijos susitinka! Ši erdvė, įsikūrusi Užupyje, yra skirta menininkams ir kūrėjams, kurie siekia plėtoti savo idėjas ir projektus. Čia rasite įvairių meno dirbtuvių, parodų ir renginių, kurie skatina bendradarbiavimą ir bendruomeniškumą. Pažvelkite į langus – galbūt pamatysite menininkus dirbančius savo projektuose arba dalyvaujančius kūrybinėse dirbtuvėse! (Šaltinis: Go Vilnius)
Užupio konstitucijos sienelė	4	41 punktas, kuris padės suprasti, kaip mąsto ir gyvena Užupio vietiniai gyventojai – juk „Žmogus turi teisę būti laimingas“.
Užupio katinas	5	„Pakasyk man ausį – baimės nebejausi“, – šnabžda rajono skvere ant tvoros įsikūręs auskaruotas katinas.

PAPILDOMA INFORMACIJA MOKYTOJUI

ISTORINIAI UŽUPIO VARTAI (UŽUPIO TILTAS)

Sveiki atvykę į Užupį!

„Kadaise šiame neturtingame istoriniame priemiestyje telkėsi Vilnios varoma pramonė. Malūnai, kanalai, fabrikėliai, ne visada malonūs odos dirbtuvių keliami kvapai buvo šios vietos kasdienybė.

Sovietiniais metais sostinėje spėriai statant gyvenamuosius rajonus, Užupis tapo spalvinga kriminalo ir bohemos sandūros kryžkele – ramaus ir šilto gyvenimo ieškantys miestiečiai mieliau kraustėsi į butus su patogumais kur nors Karoliniškėse, Pašilaičiuose ar Antakalnyje. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo atsiradusį vakuumą – tapybiškas, bet apleistas vietas miesto centre – okupavo menininkai, o jų fantazijos nestokojanti veikla netrukus išsirutuliojo į... atskirą respubliką. Nuo jos įkūrimo jau praėjo daugiau nei du dešimtmečiai, per tą laiką daug kas Užupyje smarkiai pasikeitė – šią vietą atrado verslas, turistai, tačiau ji ne ką blogiau nei anksčiau pasiruošusi atskleisti ir savo nemirtingą bohemiškąją pusę. Juk ne veltui sakoma: Užupis toks mažas, kad vietos jame užteks visiems.“ (Šaltinis: Neakivaizdinis Vilnius)

Šiuo metu esame prie istorinių vartų į Užupį.

„Kiekvienais metais istorinė riba atgyja – balandžio 1 d. užupiečiai švenčia savo *Neprigulmybės* dieną. Tą dieną ant tiltų Užupyje veikia pasienio kontrolės postai, tad norint patekti į „respubliką“, reikia pateikti privalomus dokumentus ar... deklaruoti sąžinės reikalus. Dažniausiai pakanka šypsenos ir geros nuotaikos – tai skelbia ženkle prie tilto pažymėtas mėlynas veidukas. Dešiniau esantys simboliai primena, kad patekote į vietą, kur nevalia skubėti, kad čia apstu menininkų ir kad privalu gerbti vandenį – upė Užupį juosia iš trijų pusių. Riboženklis apačioje į keturias kalbas išverstas „respublikos“ pavadinimas atspindi kitas istoriškai šioje vietoje gyvenusias tautas.“

(Šaltinis: Neakivaizdinis Vilnius)

UŽUPIO ANGELAS

Ant 8,5 m pjedestalo stovintis Užupio angelas, pučia savo trimitą ir skelbia pasauliui žinią apie Užupio rajono atgimimą bei kūrybos laisvę. (Šaltinis: Go Vilnius)

UŽUPIO MENO INKUBATORIUS

„Sovietmečio pabaigoje aplinkiniuose pastatuose buvo dailininkų dirbtuvės ir butai. Po nepriklausomybės atkūrimo kai kurios patalpos jau buvo avarinės būklės, bet tai netrukė menininkams čia „skvotauti“ ir rengti alternatyvius festivalius. Plačiai išsikerojusi kūrybinė veikla galiausiai įgavo oficialų statusą – 2002 m. įsteigtas Užupio meno inkubatorius UMI. Dabar čia veikia galerija „Galera“, o lauko erdvė nuolat pildoma naujais kūriniais. UMI pastate kuria ne tik lietuviai, bet ir menininkai rezidentai iš užsienio.“ (Šaltinis: Neakivaizdinis Vilnius.)

UŽUPIO KONSTITUCIJOS SIENELĖ!

„Kaip ir dera kiekvienai savarankiškai valstybei, Užupio respublika turi savo prezidentą, premjerą, ministrus, ambasadorius, kariuomenę, šventes ir, žinoma, konstituciją. Juokaujama, kad tai dažniausiai pasaulyje verčiamas ir cituojamas lietuviškas tekstas. Kiek sidabro spalvos lentų su konstitucijos vertimu yra dabar? Šis skaičius nuolat auga ir nėra baigtinis, tad užduotis suskaičiuoti tebūnie skirta jums. Rasime ne vieną vertimą ne tik į populiarias, bet ir į retas kalbas, tokias kaip žemaičių, latgalių, sanskrito, airių, azerbaidžaniečių.“ (Šaltinis: Neakivaizdinis Vilnius.)

Būdami šio objekto vietoje pakvieskite mokinius garsiai perskaityti kiekvieną Konstitucijos punktą – pakvieskite pakelti rankas tuos, kuriems skaitomas punktas atrodo asmeniškai svarbus ir reikšmingas.

UŽUPIO KATINAS

„Katė neprivalo mylėti savo šeimininko, bet sunkią minutę turi jam padėti“, – skelbia 13-asis Užupio Konstitucijos straipsnis. Todėl katino pažadas kiekvienam, išdrįsusiam paliesti jo ausį, numarinti baimės jausmą ir išpildyti stipriausius troškimus, atrodo labiau logiškas ir tikras, nei magiškas. <...>Įdomi detalė – kadaise greta esančiame Užupio skverelyje veikė ir naminių augintinių, kačių ir šunų, turgus. Gal todėl katės iki pat šiol laikomos ypatingomis šio rajono gyventojomis: čia jų gausu kiekviename kieme ir jos turi išskirtines teises.“ (Šaltinis: Go Vilnius)

Užupio katinas yra Užupio skvere, kuriame vykdomos ir tolimesnės pamokos veiklos.

UŽUPIO KONSTITUCIJOS TEKSTAS

1. Žmogus turi teisę gyventi šalia Vilnelės, o Vilnelė tekėti šalia žmogaus.
2. Žmogus turi teisę į karštą vandenį, šildymą žiemos metu ir čerpių stogą.
3. Žmogus turi teisę mirti, bet tai nėra jo pareiga.
4. Žmogus turi teisę klysti.
5. Žmogus turi teisę būti vienintelis.
6. Žmogus turi teisę mylėti.
7. Žmogus turi teisę būti nemylimas, bet nebūtinai.
8. Žmogus turi teisę būti nežymus ir nežinomas.
9. Žmogus turi teisę tingėti arba nieko nedaryti.
10. Žmogus turi teisę mylėti ir globoti katę.
11. Žmogus turi teisę rūpintis šunimi iki vieno iš jų gyvenimo pabaigos.
12. Šuo turi teisę būti šunimi.
13. Katė neprivalo mylėti savo šeimininko, bet sunkią minutę privalo jam padėti.
14. Žmogus turi teisę kartais nežinoti, ar jis turi pareigų.
15. Žmogus turi teisę abejoti, bet tai nėra jo pareiga.
16. Žmogus turi teisę būti laimingas.
17. Žmogus turi teisę būti nelaimingas.
18. Žmogus turi teisę tylėti.

19. Žmogus turi teisę tikėti.
20. Žmogus neturi teisės prievartauti.
21. Žmogus turi teisę suvokti savo menkumą ir didingumą.
22. Žmogus neturi teisės kėsintis į amžinybę.
23. Žmogus turi teisę suprasti.
24. Žmogus turi teisę nieko nesuprasti.
25. Žmogus turi teisę būti įvairių tautybių.
26. Žmogus turi teisę švęsti arba nešvęsti savo gimtadienio.
27. Žmogus privalo prisiminti savo vardą.
28. Žmogus gali dalintis tuo, ką turi.
29. Žmogus negali dalintis tuo, ko neturi.
30. Žmogus turi teisę turėti brolių, seserų ir tėvų.
31. Žmogus gali būti laisvas.
32. Žmogus atsako už savo laisvę.
33. Žmogus turi teisę verkti.
34. Žmogus turi teisę būti nesuprastas.
35. Žmogus neturi teisės padaryti kitą kartą.
36. Žmogus turi teisę būti asmeniškąs.
37. Žmogus turi teisę neturėti jokių teisių.
38. Žmogus turi teisę nebijoti.
39. Nenugalėk.
40. Nesigink.
41. Nepasiduok.

Šaltinis: LR Konstitucija - Užupio Respublikos konstitucija